

Complexnummer: 512700

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

vml. Vroedvrouwenschool

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

506441, 512703, 512706, 512707

Woonplaats

Heerlen

Gemeente

Heerlen

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Parc Imstenrade 3, 6418 PP te Heerlen

Complexomschrijving

Inleiding (complex)

Voormalige vroedvrouwenschool of Sint Elisabethkliniek: ensemble van gezondheidszorg-gebouwen daterend uit het begin van de jaren '20 van de twintigste eeuw en ontworpen door Jan Stuyt (1868-1934) met uitzondering van de kapel, die in 1934 werd gebouwd en in samenwerking met zijn zoon Giacomo Stuyt tot stand kwam. Koningin Wilhelmina legde op 25 september 1920 de eerste steen. Als gevolg van de aanvankelijk zeer omstreden inzichten van dr. Ignaz Phillip Semmelweis (1818-1865) ontstond sinds 1847 een nieuwe medische gedragslijn waardoor de moeder- en zuigelingensterfte sterk afnam. In de gebouwen van de vroedvrouwenschool is deze doorbraak op medisch gebied in de afzonderlijke gebouwen te herkennen: een kweekschool voor vroedvrouwen, een doorgangshuis, een vrouwen- en een zuigelingenkliniek. De na-oorlogse aan- en bijbouwen als de verbindingsgangen tussen school en kapel en tussen school en kliniek vallen buiten de bescherming; voor de één bouwlaag tellende vleugel tegen de achtergevel van de kliniek, het keukengebouw met ondergrondse verbindingsgang en de aanbouwtjes tegen de linker zijgevel van de zuidelijke kliniekgevel geldt hetzelfde.

Omschrijving (complex)

Voormalige vroedvrouwenschool of Sint Elisabethkliniek naar ontwerp van Jan Stuyt (1868-1934), gesitueerd op een heuvel tegen de rand van het Imstenraderbos en bestaand uit poortgebouw met school, kliniek, directeurswoning en kapel (economiegebouw en ketelhuis zijn gesloopt). Het complex bezit een symmetrische opzet en een markante ingang.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering (complex)

De voormalige vroedvrouwschool vertegenwoordigt algemeen belang hetgeen tot uitdrukking komt in: de architectuurhistorische betekenis als monumentaal, goeddeels op symmetrische grondslag samengesteld complex naar ontwerp van Jan Stuyt dat als geheel en op onderdelen gaaf en volledig behouden bleef, als exemplarische doorsnede uit het oeuvre van Stuyt wegens de verschillende typen gebouwen (villa, kapel en twee grootschalige ontwerpen) alsook wegens de harmonieuze proporties en omdat in het complex verschillende stilistische kenmerken uit het idioom van de architect herkenbaar zijn (bijvoorbeeld in de monumentaliteit, de combinatie van baksteen en gewapend beton, in de detaillering). Verder bezit het complex medisch-historische betekenis als bouwkundig exponent van de toegenomen medische kennis - met name op hygiënisch terrein als gevolg van de ontdekking van de arts Ignaz Phillipp Semmelweis in 1847 - die Stuyt in de architectuur van het complex heeft vertaald en o.a. tot uitdrukking komt in afzonderlijke gebouwen die alle hun logistieke plaats in de geïnstitutionaliseerde zorg voor moeder en zuigeling innemen terwijl in die afzonderlijke gebouwen de plattegronden en de ruimte-schikking volgens hetzelfde principe zijn geordend. Zowel in medisch-historisch opzicht als in architectuurhistorisch perspectief is de voormalige vroedvrouwschool zeldzaam: beide aspecten dragen in belangwekkende mate bij aan de cultuurhistorische betekenis van het complex.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506441

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82685/100

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Heerlen		Heerlen		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Parc Imstenrade	3			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	4			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	5			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	6			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	7			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	8			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	9			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	10			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	11			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	12			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	13			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	14			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	15			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	16			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	17			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	18			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	19			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	20			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	21			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	22			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	23			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	24			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	25			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	26			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	27			6418 PP	Heerlen		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Parc Imstenrade	28			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	29			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	30			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	31			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	32			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	33			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	34			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	35			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	36			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	37			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	38			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	39			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	40			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	41			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	42			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	43			6418 PP	Heerlen		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	F			5951

*Omschrijving***

Inleiding

Bakstenen poortgebouw met school uit 1920-1922 naar ontwerp van Jan Stuyt.

Omschrijving

Uitgestrekt symmetrisch bouwwerk op een H-vormige plattegrond ter hoogte van twee bouwlagen onder een kapverdieping met schilddak gedekt met leien. Het centraal geplaatste, in natuursteen uitgevoerde poortgebouw springt iets naar voren ten opzichte van de aangrenzende bouwvolumes en is licht verhoogd ten opzichte van de lange vleugels. Een reperterend patroon van vensters en dakkapellen verleent de gevels een regelmatig aanzien, verdere verlevendiging door middel van detaillering, kleur- en materiaalgebruik, bijvoorbeeld een plint van Kunradersteen; raamomlijstingen, pilasters en fries van Maastrichts krijt, bolvormige ornamenten, zo te noemen "stuiters". Boven de poort een tondo waarop een moeder met kind en vroedvrouw. Inwendig beschikt het gebouw over de oorspronkelijke hoofdindeling van gangen, (aangrenzende) vertrekken; trappenhuisen met smeedijzeren leuning en houten handlijst, granieten treden, tegelvloeren en marmer, glas-in-lood, terrazzo; medaillon van gips met afbeelding van dr. I.Ph. Semmelweis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het bakstenen poortgebouw met school is van algemeen belang wegens de architectuurhistorische betekenis als proeve van architect Jan Stuyt en als structureel en representatief gebouwtype binnen het ensemble van de voormalige vroedvrouwenschool; voorts is het object zowel uit- als inwendig gaaf behouden gebleven en vervult het gezien vanuit het oosten een rol als blikvanger wegens de hoge prominente situering en de uitgestrekte presentatie aan de straatzijde zodat de door Stuyt beoogde monumentaliteit goed tot uitdrukking komt. Vanuit historisch standpunt fungeert het object als symbool van de ontwikkeling en voortschrijding van de medische wetenschap, met name op het terrein van de zuigelingenverzorging.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 512703

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82807/14

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Heerlen		Heerlen		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Parc Imstenrade	44			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	45			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	46			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	47			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	48			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	49			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	50			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	51			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	52			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	53			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	54			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	55			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	56			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	57			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	58			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	59			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	60			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	61			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	62			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	63			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	64			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	65			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	66			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	67			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	68			6418 PP	Heerlen		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Parc Imstenrade	69			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	70			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	71			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	72			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	73			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	74			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	75			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	76			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	77			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	78			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	79			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	80			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	81			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	82			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	83			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	84			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	85			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	86			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	87			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	88			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	89			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	90			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	91			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	92			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	93			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	94			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	95			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	96			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	97			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	98			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	99			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	100			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	101			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	102			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	103			6418 PP	Heerlen		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Parc Imstenrade	104			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	105			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	106			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	107			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	108			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	109			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	110			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	111			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	112			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	113			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	114			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	115			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	116			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	117			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	118			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	119			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	120			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	121			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	122			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	123			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	124			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	125			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	126			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	127			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	128			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	129			6418 PP	Heerlen		
Parc Imstenrade	130			6418 PP	Heerlen		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	F			5822

*Omschrijving***

Inleiding

Bakstenen kliniek uit 1920-1921 naar ontwerp van Jan Stuyt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De symmetrisch opgezette bakstenen kliniek uit 1920-1921, waarvan de drie haakse achtervleugels zijn verdwenen, telt twee bouwlagen onder - in hoofdzaak - een schilddak. Verlevendiging van de uitwendige staat middels geleding, materiaalgebruik en kleur. Plint van Kunrader steen, raamomlijstingen, pilasters en fries van Maastrichts krijt. Entree in het vooruitspringend gedeelte, tympan met rond venster en daaronder een guirlande. Natuurstenen reliëf van Sint Elisabeth. Op het dak een klokkentorentje. Inwendig beschikt het gebouw o.a. over de oorspronkelijke hoofdindeling van (overwelfde) gangen, (aangrenzende) vertrekken, trappenhuizen met terrazzovloeren; gangvloer belegd met marmer. Naamse steen in basementen, plinten en dorpels. Sluitstenen met bolvormige ornamenten, zogenoemde "stuiters".

Waardering

De bakstenen kliniek is van algemeen belang wegens de architectuurhistorische betekenis als proeve van architect Jan Stuyt en als structureel en representatief gebouwtype binnen het ensemble van de voormalige vroedvrouwenschool; voorts is het object zowel uit- als inwendig gaaf behouden gebleven en vervult het uit oostelijke richting beschouwd een rol als blikvanger zodat de door Stuyt beoogde monumentaliteit goed tot uitdrukking komt. Vanuit historisch standpunt fungeert het object als symbool van de ontwikkeling en voortschrijding van de medische wetenschap, met name op het terrein van de zuigelingenzorg.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Kliniek

Monumentnummer*: 512706

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82806/187

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerlen	Heerlen	Limburg

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zandweg	178 C	C		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 F	F		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 G	G		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 J	J		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 D	D		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 E	E		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 H	H		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 A	A		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178 B	B		6418 PB	Heerlen		
Zandweg	178			6418 PB	Heerlen		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	F			5948

*Omschrijving***

Inleiding

Bakstenen, vrijstaande directeurswoning uit 1920-1921 naar ontwerp van Jan Stuyt.

Omschrijving

Tweelaagse, bakstenen villa (1920-1921) ter hoogte van twee bouwlagen onder een gebroken schilddak gedekt met leien en voorzien van dakkapellen. De plattegrond is - globaal - een rechthoek. Plint van Kunradersteen, raamomlijstingen, geblokte pilasters en fries van Maastrichts krijt. De villa is uitgerust met o.a. serre, balkon en fietsenstalling; de voordeur heeft een fronton en is omlijst. Inwendig bleef de oorspronkelijke hoofdindeling behouden, o.a. een centrale hal met houten trap, vensters met glas-in-lood. Voorts stucwerk in de vertrekken; keuken met terrazzo-vloer en deels met oorspronkelijke betegeling.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De villa voor de directeur is van algemeen belang wegens de architectuurhistorische betekenis als proeve van architect Jan Stuyt en als structureel en representatief gebouwtype binnen het ensemble van de voormalige vroedvrouwenschool; voorts is het object zowel uit- als inwendig gaaf behouden gebleven en dient de villa als een karakteristiek voorbeeld van het voornamen wonen uit de periode van het Interbellum.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Direkteurswoning

Monumentnummer*: 512707

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82806/153

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerlen	Heerlen	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heerlen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heerlen	F			4387

*Omschrijving***

Inleiding

Bakstenen kapel uit 1934, ontworpen door Jan Stuyt en zijn zoon Giacomo.

Omschrijving

Kapel met basilicale indeling en kruisvormige plattegrond en vijfzijdige absis, twee sacristieën en doopkapel - het geheel opgetrokken in baksteen en verschillende soorten natuursteen. Omlopende plint van Kunrader steen. Het middenschip heeft kleine rondboogramen, de smalle zijschepen zijn met ronde vensters uitgevoerd. De gevels zijn op de hoeken voorzien van geblokte pilasters in Maastrichts krijt, zo ook boven de ramen en rondom de hoofdingang met omlijsting en tympaan; de daken zijn met leien gedekt. Eenvoudige houten ramen met dito indeling. Voorgevel bekroond met lantaarn waarin een klok. Geglazuurde dorpelstenen. Inwendig scheiden rondbogen op kolommen het schip van de zijbeuken; trekstangen tussen de kolommen, verder glas-in-lood ramen, kleine nissen voor verdwenen kruisgang, tegelvloer, twee hardstenen altaren, balustrade voor oxaal en houten cassettenplafond.

Waardering

De kapel is van algemeen belang wegens de architectuurhistorische betekenis als proeve van architect Jan Stuyt en diens zoon Giacomo en als structureel en representatief bouwtype binnen het ensemble van de voormalige vroedvrouwenschool; voorts is het object uitwendig gaaf behouden gebleven en verkeert het interieur in redelijk gave staat. Het geldt vanuit architectuurhistorisch oogpunt als opmerkelijk wanneer vader en zoon beiden als architect werkzaam zijn en hun activiteiten in één bouwopgave met een monumentale uitwerking als bij deze kapel kunnen combineren. Cultuurhistorische waarde is gelegen in de rol van de kapel binnen het medisch gebouwencomplex: blijkbaar werd in het Interbellum naast gezondheidszorg ook zielzorg als onontbeerlijk aspect van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geslaagd herstel en volwaardig mens-zijn beschouwd.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Kapel(F1)